

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Vtrum sit aliquod crimen quod irritet matrimonium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

tamen habere vim sponsalium, vt dicuntur declarasse Cardinales qui interpretando Concilio præfunt. Contrarium tamen non est improbable, si verba Concilij expendantur, quamdiu illa declarationes non sunt authenticè emissa in lucem.

3. Nascitur ex matrimonio præsumptio.

Quo ad tertium: Nascitur id ex matrimonio præsumpto in facie Ecclesiæ contracto. Ita Couar. cap. 6. §. 2. nu. 2. & Nauarrus cap. 22. nu. 57. vbi dicit Pium V. id declarasse. Vnde quod idem Nauarrus numero sequenti ait hoc impedimentum non nasci ex matrimonijs contractis inter consanguineos & affines intra gradum prohibitum, aut cum initiato sacris, aut cum Religioso, quia sunt inualida; vel verum non est, cum repugnet ei quod ante dixit: vel debet intelligi de huiusmodi matrimonijs clandestinè contractis; vt infra insinuat.

CAPVT XI.

De impedimento Criminis, Disparitatis cultus, Violentia, & Ligaminis.

D V B I V M I.

Vtrum sit aliquod crimen, quod irritet Matrimonium?

179 Primum crimen.

Respondeo: Esse quadam crimina, quæ matrimonium irritant, idque in tribus casibus. Primum est: Si vxor tua, cum alio conspiret in tuam mortem, vt possint simul contrahere, & ex illorum machinatione mors sequatur; tunc enim inter eos nullo modo potest consistere matrimonium, quamuis non intercesserit adulterium. Idem dicendum, si maritus in mortem vxoris conspiret cum alia. Patet Capitulo *Laudabilem*, de Conuersione Infidelium. Hoc impedimentum statuit Ecclesia ad tollendas occasiones occidendi coniuges.

Crimen hoc debet fieri vtriusque consensu.

Duo autem hic sunt notanda. Alterum est, occisionem debere fieri vtriusque conspiratione. Si enim alterius tantum machinatione fiat, altero nesciente, non irritat matrimonium; vt patet ex Capitulo citato, nisi interuenerit adulterium, vt statim dicitur. Neque sufficit, si alter post factum ratum habeat; quia rati-habitio illa non est causa actus. Sufficit tamen consilium & iussio: quia hæc concurrunt ad opus. Alterum est, vt occisio fiat animo contrahendi: si enim alio fine fiat, non impedit; vt rectè Glossa in Capit. *Super hoc*, De eo qui duxit; quam sequuntur communiter Doctores contra Caietanum verbo *Matrimonij impedimentum*, Casu 5.

Et animo contrahendi.

Secundum crimen.

Secundus casus est: Quando alter coniux adulterium committit cum alio; & vt possit cum eo contrahere, interficit suum coniugem, etsi adultero ignorante. Similiter si adulter interficiat maritum adulteræ in eum sine, etsi ipsa non consentiat. Patet Capitulo *Super hoc*, De eo qui duxit.

Tertium crimen.

Tertius casus est: Adulterium cum coniuge alterius scienter committere, & contrahere matrimonium cum eo ante mortem coniugis, vel dare fidem de contrahendo per verba quæ ex se ad sponsalia sufficiant. Ita habemus Capitulo *Significasti*. & Capit. *Ex literis*, De eo qui duxit. Quod

si non sit verè coniux, licet putetur esse, non incurritur hoc impedimentum. Similiter si detur fides, aut contrahatur matrimonium secundum sine adulterio interueniente: debet enim vtrumque adesse, idque ante mortem coniugis. Vnde si puella probabiliter ignoret Petrum esse coniugem alterius, quamuis adulterium cum eo committat, & contrahat cum eo, vel vtrò citroque dent fide de contrahendo in futurum, nõ nascitur hoc impedimentum; nisi illa, postquam cognouerit Petrum habere vxorem, rursus cum eo adulterium committat. Ita Nauar. & alij Doctores ex capitulis citatis. Quod si ipsa post cognitionem non commiserit amplius adulterium, tenebitur Petrus mortua vxore eam ducere, si ipsa velit; vt habetur Capitulo *Propositum*, De eo qui duxit in matrimonium. Et ratio est; quia ex parte puellæ fuerunt valida sponsalia, & sub spe futuri matrimonij bona fide concessit vsum corporis.

D V B I V M II.

Vtrum Disparitas cultus sit impedimentum dirimens?

Respondeo, & Dico Primò: Disparitas cultus est impedimentum dirimens: nempe inter baptizatum & non baptizatum. Est communis sententia Theologorum & Canonistarum, qui id tanquam indubiatum tradunt. Sed difficultas est, quo iure id fiat.

180 Impedimentum hoc est inter baptizatum & non baptizatum.

Dico Secundò: Matrimonium per hoc impedimentum non dirimitur Iure naturæ, neque diuino positiuo, neque Ecclesiastico scripto, sed Iure Ecclesiastico consuetudine recepto.

Irritat, sed non Iure naturæ.

Non Iure naturæ: nam multa extant Sanctorum exempla, qui cum infidelibus contraxerunt. In lege veteri Genes. 41. v. 50. Ioseph accepit vxorem filiã Phutipharis sacerdotis idolorum. Moyse filiã Iethro Exod. 2. v. 22. & Æthiopiã Numer. 12. v. 1. Dauid filiam Regis Gessur 2. Reg. 3. v. 3. Esther nupsit Assuero, lib. Esth. c. 2. In nouo testamento, Monica S. Augustini mater habuit virum gentilem; & Clothildis nupsit Clodoueo Regi Francorum ethnico. Imò huiusmodi coniugia olim erant frequentissima; vt testatur D. Augustinus lib. *De fide & operibus*, cap. 19. Ratio est: quia talis coniunctio non est contra matrimonij finem: potest enim ex ea proles suscipi, & etiam aliquo modo in Religione enutriri.

Non etiam Iure diuino: quia tale nullum Ius extat, præsertim in lege noua: Etsi enim in lege veteri Deus prohibuerit Iudæis matrimonia cum infidelibus, vt patet Deuter. 7. & 3. Regum 11. Tamen hoc præceptum, quatenus irritabat matrimonium, erat iudiciale, non morale; ac proinde vna cum lege veteri abolitum. Quod patet, quia solum prohibebat matrimonia cum infidelibus habitantibus in terra Chanaan, quos Deus volebat omnino deleri; non autem cum gentibus remotioribus, vt Persis, Medis, Chaldæis, Ægyptijs, illis tantum Ægyptijs exceptis, qui in terra Chanaan habitabant, de quibus Esdræ lib. 1. capite 9.

181 Nec diuino.

Dices: 1. ad Corinth. 7. v. 39. Apostolus ait, *Si dormierit vir eius, cui vult nubat, tantum in Domino: id est, cum Christiano; vt Theodoretus & Anselmus, in hunc locum.*

Respondeo: